

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoCsp/27/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8320203908
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8320203908.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtňa 48, 811 07 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 35 831 154, právne zastúpenému: JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtňa 48, 811 07 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 37 927 795, proti žalovanému: M. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX, XXX XX I., o zaplatenie 221,73 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 11Csp/154/2020-62 zo dňa 19.04.2021, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

N e p r i z n á v a stranám náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom zamietol žalobu o zaplatenie 221,73 eur s príslušenstvom a žalobcovi vo vzťahu k žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

2. V dôvodoch rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa žalobou podanou na súde dňa 20.11.2020 sa voči žalovanému domáhal zaplatenia istiny vo výške 188,04 eur, zmluvnej pokuty vo výške 33,69 eur s úrokom z omeškania vo výške 5% zo sumy 56,88 eur od 1.12.2017 do zaplatenia, zo sumy 86,41 eur od 30.12.2017 do zaplatenia, zo sumy 23,32 eur od 1.2.2018 do zaplatenia, zo sumy 10,72 eur od 2.3.2018 do zaplatenia a zo sumy 10,71 eur od 30.3.2018 do zaplatenia a náhrady trov konania. Zdôraznil, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola dňa 10.10.2016 uzavretá zmluva o poskytovaní verejných služieb s tým, že časť jej obsahu bola určená odkazom na všeobecné podmienky a cenník. Zároveň medzi žalobcom a žalovaným došlo toho istého dňa k uzatvoreniu dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb. Z časti dodatku označenej Tabuľka č. 1 vyplýva, že predmetom poskytovania je služba „E. volania J. N.“, s dobou viazanosti 24 mesiacov, aktivačným poplatkom vo výške 10,- eur s účtom všetkých zliav zo štandardných poplatkov za služby 120,- eur a základ pre výpočet zmluvnej pokuty za porušenie záväzku viazanosti je 120,- eur. Na základe tejto zmluvy právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému služby a ten sa zaviazal platiť cenu za poskytnuté služby. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v konaní nebolo preukázané, že pred postúpením pohľadávky bola žalovanému doručená výzva v zmysle § 43 ods. 13 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách, v dôsledku čoho nie je možné posúdiť naplnenie podmienky omeškania s plnením dlhu viac ako 90 dní po doručení výzvy. Omeškanie dlžníka viac ako 90 dní musí nastať až po doručení výzvy na úhradu dlhu, keďže už len zo samotnej štylizácie vety „...ak je napriek písomnej výzve podniku jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní...“ možno vyvodit', že omeškaniu dlžníka viac ako 90 kalendárnych dní musí predchádzať písomná výzva podniku, ktorá došla do dispozičnej sféry

dlužníka. Keďže žalobcom nebolo preukázané naplnenie všetkých predpokladov možnosti postúpenia pohľadávky, a to jednak že sa doručila výzva dlužníkovi pred postúpením pohľadávky a jednak, že uplynula doba 90 dní omeškania žalovaného pred postúpením po doručení výzvy, postúpenie pohľadávky nie je možné považovať za platné, a to s poukazom na § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka. Nakoľko pohľadávka právneho predchodcu žalobcu nebola na žalobcu platne postúpená, žalobca nie je v konaní, v ktorom si uplatňuje pohľadávku z neplatného postúpenia, aktívne vecne legitimovaný. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd prvej inštancie žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 a 2, § 262 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku v celom rozsahu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie. Svoju aktívnu legitímáciu v spore preukázal oznámením o postúpení pohľadávky, ktoré bolo žalovanému zaslané na adresu zasielania písomných listín uvedenú v Dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa 22.07.2020. Žalobca uviedol, že nakoľko predmetom žaloby je zaplatenie pohľadávky zo Zmluvy o poskytovaní verejných služieb uzavretej v súlade so zákonom č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách, za účelom preukázania jeho aktívnej legitímácie súdu predložil aj faktúry jeho právneho predchodcu zo dňa 15.11.2017, 15.12.2017, 15.01.2018, 15.02.2018, 15.03.2018, 15.09.2018, ktoré sú svojim obsahom výzvou na plnenie. Predloženými faktúrami doručovanými žalovanému na adresu preukázal splnenie zákonných podmienok pre platné postúpenie v zmysle § 43 ods. 13 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov.

Ďalej uviedol, že v spore preukázal, že právny predchodca faktúrami vyzval žalovaného na zaplatenie peňažného dlhu pred postúpením pohľadávky. Žalovaný napriek písomným výzvam právneho predchodcu, svoj dlh nezaplatil a do omeškania sa dostal viac ako 90 kalendárnych dní. Nakoľko bol žalovaný napriek výzvam právneho predchodcu viac ako 90 dní v omeškaní, boli splnené predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky. Nedoručenie faktúr žalovaného zo spisu nevyplýva, žalovaný nerozporuje nedoručenie týchto listín.

Žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že zaviazže žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 188,04 eur, zmluvnú pokutu vo výške 33,69 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy 56,88 eur od 01.12.2017 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy 86,41 eur od 30.12.2017 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy 23,32 eur od 01.02.2018 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy 10,72 eur od 02.03.2018 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy 10,71 eur od 30.03.2018 do zaplatenia, a to všetko v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku a nahradiť žalobcovi trovy konania a trovy právneho zastúpenia v plnej výške.

4. Žalovaný sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

5. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nebolo dôvodné.

6. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

7. Je potrebné konštatovať, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie súdu prvej inštancie, na ktoré odkazuje a vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu poukazuje na ust. § 387 ods. 2 CSP.

8. Z vykonaného dokazovania vyplýva a nebolo sporné že, medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola dňa 10.10.2016 uzavretá Zmluva o poskytovaní verejných služieb s programom služieb E. XL volania J. N.. Dňa 08.07.2020 bola podpísaná Zmluva o postúpení pohľadávok medzi spoločnosťou N. Y., a.s. a F. N. s.r.o. (žalobca v tomto konaní). Záväzkový vzťah, ktorý je predmetom

tohto konania je regulovaný špeciálnou právnou úpravou zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách (ďalej len „ZoEK“).

9. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010).

10. Podľa § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

11. Podľa § 52 ods. 1 a 2 OZ účinného v čase uzatvárania zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

12. Podľa § 52 ods. 3 a 4 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

14. Podľa § 524 ods. 1 a 2 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

15. Podľa § 43 ods. 1 písm. a) ZoEK, podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejnú službu.

16. Podľa § 43 ods. 12 písm. b) ZoEK, účastník je povinný platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

17. Podľa § 43 ods. 13 ZoEK, ak je napriek písomnej výzve podniku účastník nepretržite dlhšie ako 90 dní v omeškaní so splnením svojho peňažného záväzku voči podniku, môže podnik postúpiť svoju peňažnú pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku písomnou zmluvou inej osobe aj bez súhlasu účastníka. Toto právo podnik nemôže uplatniť, ak účastník ešte pred postúpením pohľadávky uhradil podniku omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane príslušenstva. Pri postúpení pohľadávky je podnik povinný odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka.

18. Podľa § 44 ods. 1 ZoEK, zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

19. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - navrhovateľovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane navrhovateľa), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane odporcu) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009).

20. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 43 ods. 13 ZoEK môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už (1) splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy podniku a skutočnosti, že klient je napriek výzve (3) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky telekomunikačným podnikom. Musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie.

21. Odvolací súd je názoru, že výzva v zmysle § 43 ods. 13 ZoEK musí byť kvalifikovaná. Zákon síce nestanovuje žiadne osobitné obsahové náležitosti na výzvu, avšak z obsahu a zmyslu tohto ustanovenia nepochybne vyplýva, že nestačí akákoľvek výzva telekomunikačného podniku na zaplatenie, ale touto výzvou musí telekomunikačný podnik jednak vyzvať dlžníka na zaplatenie dlžnej sumy a upozorniť ho, že po márnom uplynutí lehoty bude telekomunikačný podnik oprávnený postúpiť pohľadávku na iný subjekt, aj bez súhlasu dlžníka. Z tohto dôvodu neobstojí tvrdenie žalobcu, že takúto výzvu možno považovať za oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 22.07.2017. Písomné oznámenie postupcu žalovanému o postúpení pohľadávky nie je výzvou, ako má na mysli citované ustanovenie a ani ju nenahrádza.

22. Postupom contra legem a nenaplnenie požiadavky zákonodarca pri postúpení pohľadávky musí mať svoje konzekvencie. Žalobcovi sa nepodarilo odvolacou námietkou spôsobiť obsolentnosť ust. § 43 ods. 13 ZoEK. Obsahom spisu síce sú faktúry (č.l. 26 - 31 spisu) veriteľa na úhradu dlžnej sumy, ktoré sú daňovými dokladmi, tieto však nemožno považovať za výzvy v zmysle ust. § 43 ods. 13 ZoEK, nakoľko nie sú v časovej súvislosti so samotnou cesiou pohľadávky.

23. Keďže žalobcom nebolo preukázané naplnenie všetkých predpokladov možnosti postúpenia pohľadávky tak, ako to vyžaduje § 43 ods. 13 ZoEK (doručenie výzvy dlžníkovi pred postúpením pohľadávky, omeškanie dlžníka viac ako 90 dní napriek výzve veriteľa), postúpenie pohľadávky nie je možné považovať za platné, a to s poukazom na § 39 OZ. So zreteľom na vyššie uvedené skutočnosti má odvolací súd za to, že táto podmienka pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle ust. § 43 ods. 13 ZoEK splnená nebola a žalobcom uplatnené právo v tomto konaní, mu preto nie je možné priznať.

24. V kontexte uvedeného je potrebné si uvedomiť, že zmysle zásad platného civilného procesného kódexu je to práve žalobca, ktorý nesie dôkaznú povinnosť, ktorej cieľom je unesenie dôkazného bremena na skutočnosti, ktoré tvrdí. V danom prípade je však zrejmé, že žalobca si dôkaznú povinnosť nesplnil. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, a z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci nebola alebo nemohla byť preukázaná.

25. Žalobca má v prvom rade povinnosť tvrdenia. Na podporu svojho tvrdenia v zmysle ustanovenia § 132 CSP je žalobca povinný označiť dôkazy, ktoré podľa jeho názoru môžu prispieť k objasneniu veci a zároveň je povinný ich k žalobe pripojiť, ak to ich povaha pripúšťa. V ustanovení § 185 CSP je zavedený princíp formálnej pravdy, čo znamená, že súd pri rozhodovaní vychádza výlučne z dôkazov, ktoré mu navrhli strany sporu. Súd sa tak nemusí dostať k úplnému zisteniu pravdy, vzhľadom na to, že si o spore môže urobiť svoj obraz iba v rozsahu, v akom mu ho vykreslia strany sporu svojimi tvrdeniami a súvisiacimi dôkazmi. Dôraz sa kladie na procesnú diligenciu strán sporu, čoho dôsledkom je obmedzenie dôkaznej iniciatívy súdu a jej presun takmer bezvýhradne na strany sporu.

26. Vo vzťahu k uvedenému odvolací súd zdôrazňuje, že strana, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i tú stranu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných

dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení strany. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania, pokiaľ je určovaný výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany nie je preukázané (v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé) ani na základe navrhnutých a vykonaných dôkazov, je pre stranu nepriaznivé rozhodnutie.

27. So zreteľom na všetky vyššie uvedené skutočnosti je tak zrejmé, že právny predchodca žalobcu nespĺnil zákonom vyžadované podmienky pre postúpenie pohľadávky v zmysle ZoEK, v dôsledku čoho je potrebné postúpenie predmetnej pohľadávky posúdiť ako neplatné. Nakoľko pohľadávka právneho predchodcu žalobcu nebola na žalobcu platne postúpená, žalobca nie je v konaní, v ktorom si uplatňuje pohľadávku z neplatného postúpenia, aktívne vecne legitimovaný.

28. Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti rozsudok súdu prvej inštancie postupom podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

29. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania, ktorý odvolací súd, stotožňujúc sa s dôvodmi v rozhodnutí o trovách konania, postupom podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP, potvrdil.

30. V odvolacom konaní žalobca nebol úspešný, nárok na náhradu trov odvolacieho konania mu preto nevznikol. Naopak fakticky plne úspešný bol žalovaný, ktorému vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP). Z obsahu spisu vyplýva, že žalovanému žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nelogické, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

31. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).